Ἔτος ΙΒ' Ἐν Ἀθήναις 8 Ἰουλίου 1899 Ἀριθ. 80

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ἐν ὁδῷ Φλέσσα, ἀριθ. 35

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΙΣ ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἢ 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύντομος ἑρμηνεία τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος τῆς πέμπτης Κυριακῆς (ἰουλ. 11). — Σύντομος ἑρμηνεία τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος τῆς πέμπτης Κυριακῆς (11 ἰουλ.). — Ἀντωνίου Τρανταντώνη· Εἰς ποῖον ἀνήκει τὸ βραβεῖον. Πρὸς τὸν Παναιδιώτατον κ. Τιμόθεον Ἀναστασίου, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἑνὸς ἄρθρου του.—Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἐπιστολαὶ ἰατροῦ. Ϛ'. — Ἡσυχὴ γονέων εἰς τὴν διαφθορὰν τῶν τέκνων. Ἐκ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου (κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν). — Ἡ ἑορτὴ Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Κορίνθῳ.—Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν 11 καὶ 18 Ἰουλ.—Οἱ διδάξοντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως».

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (ἰουλ. 11).

(Ματθ. η'. 28—34 καὶ θ'. 1).

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.

Τὰ Γέργεσα ἢ Γέρασα ἦσαν πόλις παρὰ τὴν λίμνην τῆς Γεννησαρέτ, εἰς δὲ τὸν Thomson χρεωστεῖται ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐρειπίων της. Τὸ θαῦμα, τὸ ὁποῖον ὁ Ματθαῖος διηγεῖται ὡς γενόμενον παρὰ τὴν πολιν ταύτην, ὁ Μάρκος (ε'. 1) καὶ ὁ Λουκᾶς (η'. 20) ἀναφέρουν ὅτι ἔγεινεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἤτοι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς μεγάλης πόλεως Γαδάρων. Μερικοὶ ἐνόμισαν ὅτι εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἀντίφασις των τριῶν εὐαγγελιστῶν, ἰδέα ἐσφαλμένη. Τὰ Γέργεσα, πόλις ἄσημος, ἦσαν μὲν ἄγνωστα εἰς τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας, διὰ τοῦτο δὲ ὁ Μάρκος καὶ ὁ Λουκᾶς, οἵτινες χάριν τούτων κυρίως τὰ εὐαγγελιά των ἔγραψαν, ἀνέφεραν τὴν ἀρκετὰ γνωστὴν περιοχὴν τῶν Γαδαρηνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκον καὶ τὰ Γέργεσα, ὁ δὲ Ματθαῖος γράψας κυρίως χάριν τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἐγνώριζον τὴν πόλιν Γέργεσα, παρὰ τὴν ὁποίαν τὸ θαῦμα ἔγεινεν, ἀνέφερεν αὐτὴν ὡρισμένως.

Διηγεῖται λοιπὸν ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὅτι, ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ὄχθην τῆς Γεννησαρέτ, ὅπου ἐκεῖντο τὰ Γέργεσα, ἐξῆφνα, ἐνῷ ἐπροχώρει πρὸς τὴν πόλιν, ἐκεῖ, πρὸς τὸ μέρος τῶν μνημείων, ὅπου οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο, δύο ἄνθρωποι, ἀπ' αὐτὰ ἐξελθόντες, ἐφάνησαν ἐνώπιόν του. Ἦσαν δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δαιμονιζόμενοι, καὶ φυγόντες ἀπὸ τὴν πόλιν ἐνεφώλευον εἰς τὰ μνήματα. Ἡ νόσος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατείχοντο, τοὺς εἶχεν ἐμβάλῃ εἰς μανιώδη παραφροσύνην, φοβεροὶ δὲ τὴν ὄψιν, γυμνοί, ἀκάθαρτοι, βλοσυροί, ἄγριοι, θηρία μᾶλλον παρὰ ἄνθρωποι, ἦσαν καὶ ἄκρως ἐπικίνδυνοι. Εἰς τρόπον ὥστε κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν δρόμον ἐκεῖνον, καὶ ἂν ἐπέρα, ὡς ἤκουε τὰς κραυγάς των, ἢ τοὺς ἀντίκρυζεν ἀπὸ μακράν, ἐτρέπετο εἰς φυγήν. Τὰ πλάσματα λοιπὸν αὐτά, τὰ ὅσον ἐπίφοβα τόσον καὶ δυστυχῆ, εὗρεν εἰς τὸν δρόμον του ὁ Ἰησοῦς. Τί δὲ ἔκαμεν; ὠπισθοχώρησεν; ὄχι. Ἐταράχθη ἀπὸ φόβον; οὔτε. Τὴν περασμένην μόλις νύκτα, μέσα εἰς τρικυμίαν φρικτήν, ἥτις ἐκινδύνευε νὰ καταποντίσῃ τὸ πλοῖον τὸ φέρον αὐτὸν καὶ τοὺς μαθητάς του, εἶχε διατάξῃ τοὺς ἀνέμους νὰ σιωπήσουν καὶ τὴν θάλασσαν νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ ἀμέσως γαλήνη ἔγεινε μεγάλη. Τί εἶχε λοιπὸν νὰ φοβηθῇ; Κατεῖχε τὸ θάρρος τῆς δυνάμεως καὶ τὸ θάρρος τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως· καὶ ὡς ὠρθώθησαν ἐνώπιόν του οἱ δύο δαιμονιζόμενοι, μόνον συμπάθεια ἄπειρος καὶ εὐσπλαγχνία πρὸς τὸ πάθημά των ἐπλημμύρισε τὴν ψυχήν του. Αὐτοὶ δέ;

Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;

Ἔκραξαν· ποῖοι; οἱ δαιμονιζόμενοι; Ὄχι. Αὐτοὶ ὑπὸ ἔποψιν πνευματικὴν καὶ προσωπικὴν ἦσαν κτώματα, καὶ ἁπλᾶ δαιμόνων σκηνώματα καὶ κατοικητήρια. Ἐνθρονισμένοι οἱ δαίμονες ἐντός των, δεσπόται ὠμοί, τύραννοι ἀπηνεῖς, αὐτοὶ τοὺς ἐκίνουν καὶ τοὺς ἐξέκαιον καὶ τοὺς ἐτάρατ-

τον, αὐτοὶ ἦταν οἱ δι' αὐτῶν κακοποιοῦντες, αὐτοὶ οἱ ὁμιλοῦντες δι' αὐτῶν. Καὶ τὴν κραυγὴν τώρα ταύτην, τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; οἱ δαίμονες ἔβγαλον, καὶ ὄχι οἱ δαιμονιζόμενοι. Οὗτοι ἔδωκαν τὸ στόμα, ἀλλ' ἐκεῖνοι ὑπηγόρευσαν καὶ ἐνέπνευσαν τὴν φωνήν. Τί δὲ λέγει αὕτη; Ἀναγνωρίζει καὶ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ὅτι ὁ υἱός εἶνε τοῦ Θεοῦ. Καθὼς λέγει ὁ Ἰάκωβος «καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι καὶ φρίσσουσι» (Ἰακωβ. Β', 20)· ἀλλ' ἡ ὁμολογία των αὕτη εἶνε ματαία καὶ κενή. Διατί; Διότι εἶνε ἄνευ δικαιοσύνης καὶ ἄνευ ἀγάπης, καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν ταύτην δὲν παρακολουθεῖ ἐργασία κατὰ Θεόν, ἀλλὰ πόλεμος κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ θελήματός του. Ἀπαράλλακτα ὅπως μερικοὶ χριστιανοί, ὡς νομίζουν καὶ ὡς λέγουν ὅτι εἶνε, ὁμολογοῦν μὲν τὸν Χριστόν, κάμνουν ὅτι τὸν προσκυνοῦν καὶ τὸν λατρεύουν, ἀλλ' ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζωνται τὴν ἁμαρτίαν. Τί ὠφελήθησαν; τίποτε. Ἡ ὁμολογία τῆς πίστεώς των εἶνε ὁμολογία δαιμονίων· ὁ Κύριος θὰ τοῖς εἴπῃ· οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν». (Ματθ. Ζ' 23).

Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ; υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Δηλαδὴ τί κοινὸν μεταξὺ ἡμῶν τῶν δαιμονίων, καὶ σοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ; Καμμία σχέσις, καμμία συνάφεια, κανεὶς σύνδεσμος· διατί λοιπὸν ἔρχεσαι ἐπὶ τοῦ δρόμου μας; τί ζητεῖς ἀπὸ ἡμᾶς; τί ἦλθες νὰ μᾶς κάμῃς; μήπως ἦλθες νὰ μᾶς βασανίσῃς; γνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς κρίσεως θὰ ὑποβληθῶμεν εἰς αἰώνιον φυλακήν, ἀλλὰ μέχρι τότε ὁ Θεὸς μᾶς ἀφῆκεν ἐλευθέρους νὰ κινώμεθα καὶ νὰ ἐνεργῶμεν ἐπὶ τοῦ κόσμου τῶν ἀνθρώπων. Ἔρχεσαι λοιπὸν νὰ ἐνεργήσῃς ἐναντίον μας τώρα ὅ,τι μέλλει νὰ γείνῃ τότε; ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, τὰ δαιμόνια ἔχουσι δικανικὴν ἱκανότητα· ἀναγνωρίζουν καὶ ὁμολογοῦν ὅτι τοῖς ἐπιφυλάσσεται βάσανος· ἀλλ' ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ των ὅτι ἡ προθεσμία ἡ ὡρισμένη δὲν ἔχει τελειώσῃ ἀκόμη, καὶ ἐγκαλοῦν τὸν Χριστὸν ὅτι ἦλθε πρὸ τῆς ὥρας νὰ ἐφαρμόσῃ κατ' αὐτῶν μέλλουσαν νὰ ἔλθῃ τιμωρίαν.

Ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦλθε διὰ τοῦτο· τεταγμένας τὰς προθεσμίας τὰς φυλάττει, οὔτε βιάζεται νὰ τὰς παραβιάσῃ. Τυφλωμένα ἀπὸ τὴν κακίαν καὶ ξεμωραμμένα ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τὸν φόβον δαιμόνια! Τὸ πρὸ καιροῦ, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖσθε, μὴ δὲν θὰ γείνῃ ποτὲ ἐν καιρῷ, τὸ ὁποῖον τρέμετε; Τί θὰ κερδίσητε ἀπὸ τὴν ἀναβολὴν τῆς τιμωρίας; Ὁ καιρὸς τοῦ βασανισμοῦ σας θέλει ἔλθει ἀφεύκτως, διὰ νὰ μὴ φύγῃ ποτέ. Τί δὲ τότε θὰ σᾶς ὠφελήσῃ ἡ μνήμη κακούργου παρελθόντος μέσα εἰς παρὸν γεμᾶτον ἀπὸ βάσανον καὶ κόλασιν;

Ἀλλ' οἱ δαίμονες δὲν ὁμιλοῦσι καὶ χωρὶς πονηρίαν. Μὲ τὴν ἐρώτησιν, ἦλθες πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; τεχνάζονται νὰ πείσωσι τὸν Ἰησοῦν ὅτι αὐτοὶ μὲν δικαιοῦνται νὰ βασανίζωσι τοὺς ἀνθρώπους, ἐκεῖνος δὲ δὲν δικαιοῦται νὰ τοὺς ἐκδιώξῃ ἀπ' αὐτῶν. Κατὰ τὴν διάθεσίν των τὴν διεστραμμένην ἡ ἰδική των κακουργία εἶνε δικαίωμα σεβαστόν, ἡ δὲ φιλανθρωπία τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ θεραπείας πλασμάτων δυστυχῶν θὰ ἦτο πρᾶξις αὐθαίρετος.

Ἀλλ' ἡ ἀναίσχυντος αὕτη πονηρία δὲν ἔχει πέρασιν εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ἡ οἰκτρὰ θέα τῶν δαιμονιζομένων τὸν συνεκίνησε βαθύτατα καὶ εἶνε σταθερὰ καὶ ἀμετάτρεπτος ἡ ἀπόφασίς του ὅπως τοὺς ἀπελευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν δαιμόνων. Τί λοιπὸν συνέβη τότε;

Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.

Ἀφοῦ πρόκειται νὰ ἐκδιωχθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἂς τοῖς ἐπιτραπῇ τοὐλάχιστον νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Ἓν τρέμουν οἱ δαίμονες, τὴν ἄβυσσον τοῦ αἰωνίου περιορισμοῦ των· καὶ ἓν ἐπιθυμοῦσι, νὰ δύνανται νὰ κακοποιῶσιν ὁπωσδήποτε. Δεσπόζουσιν εἰς ἄνθρωπον; Εἶνε ἡ ἄκρα των χαρά. Εἰσέρχονται εἰς χοῖρον; Τοῖς εἶνε εὐχάριστον καὶ αὐτό. Οὕτω συμβαίνει καὶ εἰς μερικοὺς ἀνθρώπους. Κατέχονται ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ κακοποιεῖν. Ἄνευ αἰτίας καὶ ἄνευ πολλάκις ἀφορμῆς. Καὶ ὅταν δὲν δύνανται νὰ κακοποιήσωσι τὸν ξένον, κακοποιοῦσι καὶ βασανίζουσι τὸν ἰδικόν των, ὄχι δὲ σπανίως καὶ τοῦτον ἅμα καὶ ἐκεῖνον. Καὶ ὅταν δὲν δύνανται νὰ βλάψωσιν ἄνθρωπον, ξεθυμαίνουν εἰς τὰ ζῷα, ἢ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄψυχα. Εἶνε ἄνθρωποι αὐτοί; Ἁπλᾶ προσωπεῖα ἀνθρώπων, ἔχουσι δαίμονας ἐντός των τοὺς ἐνεργοῦντας καὶ δεσπόζοντας.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες, ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.

Ὁ Ἰησοῦς δέχεται τὴν παράκλησιν τῶν δαιμόνων· ὄχι διότι ἦτο δικαία, οὔτε διότι ἤθελε νὰ φανῇ πρὸς αὐτοὺς φιλόφρων καὶ νὰ τοῖς κάμῃ χάριν. Ἀλλὰ διατί; Πρὸς διδασκαλίαν. Ὅπως δείξῃ ὅτι χοῖροι εἶνε τὰ ἁρμόδια κατοικητήρια τῶν δαιμόνων, ὄχι δὲ ἄνθρωποι. Καὶ τοιουτοτρόπως διεγείρει τὴν φιλοτιμίαν μας· Ὅτι, φέροντες μὲ τὰ πάθη μας τοὺς δαίμονας ἐντός μας, δὲν εἴμεθα εἰς ἀνθρώπων πλέον τάξιν, ἀλλ' εἰς τάξιν χοίρων ὑποβιβαζόμεθα. Αἱ στατιστικαὶ τῶν φρενοκομείων βεβαιώνουσιν, ὅτι τοὺς περισσοτέρους φρενοβλαβεῖς δίδουν αἱ ἀταξίαι τοῦ βίου καὶ αἱ σαρκικαὶ ἀκολασίαι. Ὁ Χριστὸς τὸ ἐφανέρωσεν αὐτὸ ἐπιτρέψας νὰ εἰσέλθουν τὰ δαιμόνια εἰς τοὺς χοίρους· ἐφανέρωσε δηλαδὴ ὅτι ὅπου πάθη ἀκάθαρτα καὶ χοιρώδη καὶ ἀσέλγεια καὶ ἀκολασία, ἐκεῖ παρασκευάζεται καταφύγιον κατάλληλον διὰ τοὺς δαίμονας καὶ ἐνσκήπτουσι μανίαι καὶ σάλοι καὶ ταραχαὶ νοῦ. Τοῦτο τὸ ἓν μέρος τῆς διδασκαλίας. Τὸ δὲ ἄλλο; Ὅτι, ὅπως οἱ χοῖροι, ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς δαίμονας κατελήφθησαν, κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ἐρρίφθησαν, καὶ μέσα εἰς τὰ νερά της ἐπνίγησαν, παρόμοιον θέλουσι πάθει καὶ ὅσοι εἰς τὰ σαρκικὰ καὶ χοιρώδη πάθη παραδίδονται. Ἀπὸ δαίμονας κατέχονται, ὅταν ἡ ἀκολασία καὶ φρενοβλάβειαν τοῖς ἔφερεν. Ἀπὸ δαίμο-

νας κυριευμένοι εἶνε, καὶ ὅταν ὁ οἶστρος τῆς σαρκός των δὲν ἔφερε μὲν ὅ,τι ὀνομάζομεν διανοητικὴν μανίαν, ἀλλ' ἐπέφερε παραφροσύνην ἠθικὴν καὶ σκοτισμὸν νοῦ καὶ σύγχυσιν λογισμῶν καὶ ἐπιθυμιῶν ἀνεμοζάλην καὶ διαφθορὰν σώματος καὶ ψυχῆς. Καὶ τὸ τέλος εἶνε καταβυθισμὸς εἰς τὴν θάλασσαν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀπώλεια εἰς τὰ φλογισμένα κύματα τῆς λίμνης τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης.

Ἀλλ' ἦτο δίκαιον, λέγουν μερικοί, νὰ ἀφήσῃ ὁ Ἰησοῦς νὰ εἰσέλθουν τὰ δαιμόνια εἰς τοὺς χοίρους καὶ νὰ πνιγῇ ὁλόκληρον αὐτῶν τὸ κοπάδιον; Τί ἔπταιον οἱ κύριοι τῶν χοίρων διὰ νὰ ὑποστοῦν μὲ τὴν συναίνεσιν τοῦ Ἰησοῦ τόσον μεγάλην ζημίαν;

Ἀλλὰ συνέβη λοιπὸν ζημία τις, διὰ τὴν ὁποίαν δυσφοροῦν οἱ κάμνοντες τὸν φιλοδίκαιον ἐπικριταί; Τί εἶνε ζημία; Τὸ νὰ χάσῃ τις περιουσίαν. Οἱ δὲ χοῖροι οἱ πνιγέντες δὲν ἀπετέλουν περιουσίαν. Διατί; Διότι ἦσαν ἠμποδισμένον εἶδος ἀπὸ τὸν νόμον τὸν Μωσαϊκόν. Ἡ ἀγέλη λοιπὸν τῶν χοίρων ἦτο κτῆσις ἄνομος. Τί κάμνει σήμερον ἡ ἀρχή, ὅταν εὑρίσκῃ εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν εἴδη, τῶν ὁποίων ἡ κυκλοφορία καὶ ἡ συναλλαγὴ ἀπολύτως ἐμποδίζονται ἀπὸ τὸν νόμον; Κατάσχει τὰ εἴδη αὐτὰ καὶ τὰ ἐξαφανίζει. Ὡς λ. χ. τὸ χασίς. Αὐτὸ λοιπὸν ἔκαμε καὶ ὁ Κύριος. Ἐπέτρεψε νὰ καταστραφῇ καὶ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀπηγορευμένη ἀγέλη τῶν χοίρων. Ἐζημιώθη ἐντεῦθεν καμμία περιουσία; ὄχι. Διότι οἱ χοῖροι δὲν ἀπετέλουν περιουσίαν, ἀλλ' ἔγκλημα καὶ παρανομίαν. Τῶν χοίρων ἡ κτῆσις ἦτο ζημία, τοῦ νόμου. Καὶ μὲ τὸν ἐξαφανισμόν των ἱκανοποιήθη ὁ νόμος καὶ ἡ δικαιοσύνη.

Τὸ θέαμα τῶν χοίρων, οἵτινες, ἐνῷ ἥσυχοι ἔβοσκον, ἐξαφνα ἐμβῆκαν εἰς μανιακὸν δρόμον καὶ ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὸν κρημνὸν ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγησαν, τὸ θέαμα τοῦτο ἔφερε τὸν φόβον καὶ τὴν ἔκπληξιν εἰς τοὺς βόσκοντας αὐτούς. Τί εἶχε λοιπὸν συμβῇ; Τόσα ἔτη εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον οὔτε εἶδαν οὔτε ἤκουσαν νὰ ἔγεινε παρόμοιόν τι. Δὲν ἤργησαν νὰ μάθωσι. Καὶ τρέξαντες εἰς τὴν πόλιν ἀνήγγειλαν ὅλα τὰ συμβάντα.

Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτόν, παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Τὸ ἄκουσμα, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ἔκαμεν ἄνω κάτω ὅλην τὴν πόλιν τῶν Γεργεσηνῶν. Πρωτοφανὴς καὶ ἀκατάληπτος τοιαύτη καταστροφὴ ὁλοκλήρου ἀγέλης χοίρων! ἀλλὰ καὶ ὁποία ἔκπληξις εἰς τὴν θεραπείαν τῶν δαιμονιζομένων! Τίς λοιπὸν ὁ ἐργάτης τῶν δύο τούτων γεγονότων; Ὅλη ἡ πόλις ἔτρεξε νὰ τὸν ἴδῃ· μὲ θαυμασμόν, ἀλλὰ καὶ μὲ φόβον· δυστυχῶς ὄχι καὶ μὲ μετάνοιαν καὶ δεκτικότητα φωτισμοῦ καὶ διορθώσεως. Ὡς εὑρέθησαν ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ, δὲν ᾐσθάνθησαν κἂν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσουν τίς καὶ ὁποῖος ἦτο, ἀλλὰ τοῖς ἐφάνη δεινός τις καὶ ἐπικίνδυνος, πρὸ πάντων εἰς τὴν πλεονεξίαν καὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ὅστις πρὸς ὅλους ἤρχετο, ἀλλὰ κανένα δὲν ἤθελε νὰ βιάσῃ νὰ τὸν δεχθῇ, ἅμα εἶδε τὴν τόσην τύφλωσιν καὶ πώρωσιν, οὔτε ἐζήτησε κἂν νὰ τοὺς μεταπείσῃ· διότι καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ μὲ τὰς παραγγελίας του πρὸς τοὺς ἀποστόλους ἐδίδαξεν ὅτι οἱ ὑπηρετοῦντες τὸν Θεὸν δὲν πρέπει νὰ χάνουν τὸν καιρὸν καὶ τὰ λόγια των, ὀφείλουν δὲ νὰ ἐπιμένουν ὄχι ὅπου τοὺς ἀποδιώκουν πεισμόνως καὶ εἶνε ἄκαρπον τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὅπου τοὺς δέχονται καὶ ὑπάρχει ἐλπὶς πνευματικῆς καρποφορίας.

Καὶ σήμερον καὶ εἰς ἡμᾶς, ἀναγνῶσται, ὅπως καὶ εἰς ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον ἔρχεται ὁ Κύριος ἐμπρός μας. Ἔρχεται, ὅπως μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ πάθη ποικίλα, τὰ ὁποῖα ὡς δαίμονες μᾶς ἐξουσιάζουν· ἔρχεται ὅπως μᾶς καθαρίσῃ ἀπὸ ἐπιθυμίας βαρβαρώδεις καὶ σαρκικὰς ὁρμάς, οἵτινες μᾶς κάμνουν ὁμοίους πρὸς τοὺς χοίρους· ἔρχεται ὅπως μᾶς δώσῃ σωφροσύνην νοῦ καὶ σωφροσύνην καρδίας καὶ σωφροσύνην βίου. Τάχα θὰ φερθῶμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτόν, καθὼς οἱ κάτοικοι τῶν Γεργέσων; Μὴ γένοιτο! Ὄχι μόνον νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν δὲν πρέπει, ἀλλὰ νὰ τὸν παρακαλέσωμεν μᾶς συμφέρει ὅπως μένῃ διαρκῶς πλησίον μας. Καὶ θὰ τὸ κάμῃ· θὰ τὸ κάμῃ, ἐὰν τὸν ἀγαπήσωμεν καὶ φυλάξωμεν τὰς ἐντολάς του. Μᾶς τὸ ἐβεβαίωσεν ὁ ἴδιος εἰπών· «ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν» (Ἰωάννου ΙΒ' 23—24).

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (11 Ἰουλ. 1899)

(Ῥωμ. Ι' 1—10.)

Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν.

Ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ εὐχαρίστησις τῆς καρδίας τοῦ Παύλου εἶνε τὸ νὰ ἔλθουν οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας· ὑπὲρ τούτου δὲ καὶ δὲν παύει νὰ παρακαλῇ συχνὰ τὸν Θεὸν εἰς τὰς προσευχὰς καὶ τὰς δεήσεις του.

Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν· τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

Ὁ Παῦλος μαρτυρεῖ ὅτι οἱ Ἰσραηλῖται δὲν εἶνε ἄπιστοι καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὸν Θεόν· τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα εἶνε βαθέως ἐρριζωμένον εἰς τὰς ψυχάς των καὶ διὰ μέσου τόσων μεταβολῶν τῶν αἰώνων ὁ Ἰσραὴλ διασώζει τὸν θεῖον ζῆλον· ἀλλ' ὁ ζῆλος οὗτος καταντᾷ εἰς παχυλὸν καὶ ἀνωφελὲς καὶ ἄκαρπον αἴσθημα, διότι εἶνε ζῆλος τυφλός, χωρὶς γνῶσιν ἀκριβῆ τῆς θείας ἀληθείας καὶ τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων

ἐπιτυγχάνεται ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτῆς τελειοποίησις, καὶ κατακτᾶται ἡ αἰώνιος ζωή. Ἡ ἀληθὴς καὶ τελεία δικαιοσύνη κάμνει εἰς τὸν ἄνθρωπον δυνατὴν τὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δικαίωσίν του. Ἀλλὰ τὴν δικαιοσύνην ταύτην τοῦ Θεοῦ δὲν ἐγνώριζον, οὔτε ἠθελον νὰ μάθουν οἱ Ἰσραηλῖται. Διότι αὐτοὶ εἶχον τὴν ἰδικήν των δικαιοσύνην, καὶ μὲ τυφλὸν πεῖσμα εἰς αὐτὴν ἐμμένοντες, τὴν ἀντέκτατον καὶ ἐπολέμουν ἐν ὀνόματι της τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, ἀρνούμενοι νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτήν. Ποία ἦτο ἡ ἰδική των δικαιοσύνη; ὁ νόμος, ὅστις ἐδόθη διὰ τοῦ Μωυσέως καὶ τὸν ὁποῖον πάλιν δὲν ἐνόουν καὶ δὲν ἐφύλαττον ὡς εἶχεν, ἀλλ' ὑποκατέστησαν εἰς αὐτὸν διδασκαλίας καὶ ἐντάλματα ἀνθρώπων. Καὶ ἦτο μὲν ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἦτο νόμος προσωρινός, τοῦ ὁποίου τέλος καὶ σκοπὸς ἦτο ὁ Χριστός. Ὁ Χριστὸς δὲ εἶνε ἐκεῖνος ὅστις μόνος δικαιώνει πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτὸν καὶ τῷ δίδει σωτηρίαν καὶ ζωὴν αἰώνιον. Οἱ Ἑβραῖοι ὅμως ἠρνοῦντο νὰ δεχθῶσι τὸν Χριστόν, καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἥτις δι' αὐτοῦ ἐφανερώθη χάριν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τὴν δὲ δικαίωσίν των ἐζήκολούθουν νὰ ποιοῦνται ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Μωυσέως, τὸν ὁποῖον εἶχον ὡς ἰδικόν των νόμον, ἤτοι νόμον αὐτῶν ἐθνικὸν καὶ παντοτεινὸν καὶ ἀποκλειστικὸν θεωροῦντες ὅτι μόνοι αὐτοὶ ἦσαν υἱοὶ τῆς θείας βασιλείας.

Μωσῆς γὰρ γράφει, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου «ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς».

Δὲν εἶνε κατ' ἐπίγνωσιν ὁ ζῆλος τῶν ἑβραίων καὶ ἀνοήτως περιμένουν τὴν δικαίωσιν ἀπὸ τὸν ἰδικόν των νόμον, πολεμοῦντες τὴν διὰ Χριστοῦ δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, διότι καὶ αὐτὸς ὁ Μωυσῆς γράφει ὅτι σύμφωνα μὲ τὸν νόμον του, διὰ νὰ σωθῇ τις, πρέπει νὰ φυλάξῃ ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ νόμου τούτου. Ἀλλὰ τοιουτοτρόπως ἡ δικαίωσις καὶ ἡ σωτηρία, ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, καταντᾷ ἀδύνατος. Διότι ὁ Ἰσραηλίτης εἶνε ἀσθενὴς ὡς ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ ὅλας τὰς ἐντολὰς καὶ νὰ δειχθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ἄμεμπτος καὶ δίκαιος, ἐπειδὴ δὲ καθόλου ἡ ἐν μέρει θὰ γείνῃ παραβάτης, δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ κληρονομήσῃ αἰώνιον ζωήν. Ἑπομένως εἶνε ἀνοησία τὸ νὰ μένῃ τις προσκολλημένος εἰς νόμον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν ἔχει νὰ ὠφεληθῇ.

Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει. «Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;» τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ «Πῶς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον,» τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν· ἀλλὰ τί λέγει; «ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου·» τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως, ὃ κηρύσσομεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

Ὁ μὲν Μωσαϊκὸς νόμος, καθὼς εἴδομεν, ἐξαρτᾷ τὴν δικαιοσύνην τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν φύλαξιν ὅλων τῶν ἐντολῶν. Ἐνῷ δὲ τοῦτο εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, δὲν δίδεται καὶ καμμία ἐνίσχυσις διὰ τῆς παλαιᾶς λατρείας εἰς τὴν ἀνθρωπίνην θέλησιν· διότι οἱ τύποι καὶ τὰ σύμβολα αὐτῆς δὲν δίδουν εἰς τὸν ἄνθρωπον χάριν καὶ δύναμιν ἁγιασμοῦ, διὰ τῆς ὁποίας νικᾶται ἡ ἁμαρτία καὶ βοηθεῖται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολάς.

Ὁ νόμος ὅμως τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ δικαιώσεως εἶνε ἐπιεικέστερος καὶ εὐκολώτερος. Τί οὖτος ἀπαιτεῖ; α') νὰ μὴ ἀπιστῇ τις καὶ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, κατέβη εἰς τὴν γῆν λαβὼν ἀνθρώπου μορφήν· β') νὰ μὴ ἀπιστῇ τις καὶ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ὁ Χριστός, ὅστις, ὡς ἄνθρωπος, ἐξέπνευσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἀνέστη ἔπειτα ἐκ νεκρῶν· γ') πιστεύων ὁ ἄνθρωπος εἰς Χριστὸν ἐνανθρωπήσαντα καὶ ἀναστάντα μὲ τὴν καρδίαν του, νὰ τὸν ὁμολογῇ καὶ μὲ τὸ στόμα του. Ὅταν οἱ τρεῖς οὗτοι ὅροι συνυπάρχωσιν, ἡ δικαίωσις τότε καὶ ἡ σωτηρία ἔρχεται εὐκόλως.

Ποῖαι δὲ εἶνε αἱ εὐκολίαι τῆς κατὰ Χριστὸν δικαιοσύνης; α'.) ὅτι αὐτὴ ἡ πίστις εἰς Χριστόν, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, εἶνε δύναμις πρὸς δικαίωσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐάν τις πιστεύσῃ, δὲν φθάσῃ δὲ νὰ κάμῃ ἔργα ἀνταξία τῆς πίστεως, διότι ἀπέθανεν ἀμέσως, ὁ Θεὸς τὸν δικαιώνει δυνάμει τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς του, ἀρκεῖ ἡ πίστις του νὰ εἶνε πίστις τῆς καρδίας του, εἰλικρινὴς δηλαδή, θερμή. Ζῶσα· β'.) ὅτι ἡ κατὰ Χριστὸν δικαιοσύνη εἶνε καὶ ἐπιεικὴς καὶ κάμνει χάριτας· ὡς ἔλεγεν ὁ ἥλιος ὁ Χριστός, ὅστις συγχωρεῖ ἐκ τῆς καρδίας του ὅσους τοῦ παράλλουν. Θὰ συγχωρηθῇ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἰδικά του ἁμαρτήματα, ὅπερ βεβαίως μὲ λύπην του μέν, ἀλλ' ἀπὸ ἀδυναμίαν ἔκαμεν· ὡς δ' ἔγραψεν ὁ Ἰάκωβος, ὅστις ἐπιστρέψῃ ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς πλάνης του, θὰ εὕρῃ ὁ ἥλιος μεγάλην χάριν πλησίον τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σκεπάσῃ πλῆθος ἰδικῶν του ἁμαρτιῶν. Καὶ ὡς λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, εἰς τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς Κρίσεως, θὰ ζυγίσῃ ὁ Θεὸς καὶ τὰς ἀρετάς μας καὶ τὰ ἁμαρτήματά μας, καὶ ἂν βαρύνουν περισσότεραι αἱ ἀρεταί, θὰ ἀφεθοῦν τὰ ἁμαρτήματα· γ') εὐκολία τῆς κατὰ Χριστὸν δικαιοσύνης εἶνε ὅτι μὲ τὴν πίστιν μέν καὶ τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος καθαριζόμεθα ἀπὸ τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, μὲ τὴν χάριν δὲ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, τὴν ὁποίαν καλλιεργοῦμεν, καὶ διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῆς θείας κοινωνίας καὶ τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ θείου λόγου καὶ τῆς εὐσεβοῦς διαθέσεως, καὶ διὰ τῶν ἔργων τῶν καλῶν, ἁγιάζομεν τὸν ἑαυτόν μας καὶ λαμβάνομεν ἄνωθεν τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν μόνοι μας δὲν ἔχομεν καὶ ὁ Μωσαϊκὸς νόμος δὲν δίδει εἰς τὸ νὰ φυλάξωμεν τὰς ἐντολάς.

Δι' ὅλα λοιπὸν ταῦτα ὁ Παῦλος ἐπεθύμει καὶ ἐδέετο νὰ γνωρίσῃ ὁ Ἰσραὴλ τὴν κατὰ Χριστὸν δικαιοσύνην, ὅπως σωθῇ δι' αὐτῆς. Δι' ὅλα ταῦτα καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ καλλιεργῶμεν ζῆλον κατ' ἐπίγνωσιν καὶ νὰ πιστεύωμεν μὲ τὴν καρδίαν μας εἰς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ τὸν ὁμολογῶμεν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἁγιάζωμεν τὸν ἑαυτόν μας διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἔχωμεν δὲ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ ἔργα σύμφωνα μὲ τὴν πίστιν μας· καὶ τοιουτοτρόπως θέλομεν εὕρει δικαίωσιν καὶ σωτηρίαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗ

ΕΙΣ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΕΙ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

Πρὸς τὸν Πανοσιώτατον κ.

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἑνὸς ἄρθρου του.

Ἠξεύρω, πανοσιώτατε κύριε — καὶ τὸ ἔμαθον τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸν Βενιαμὶν Φραγκλῖνον — ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλητέρα εὐχαρίστησις δι' ἕνα συγγραφέα ἀπὸ τὸ νὰ ἀκούῃ μνημονευόμενα ὑπὸ τῶν ἄλλων τὰ συγγράμματά του.

Ἂν τοῦτο εἶνε ἀληθὲς καὶ ἂν δὲν νομίζετε τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν ἁμαρτωλὴν μόνον ματαιότητα καὶ αὐταρέσκειαν, τότε πιστεύω ὅτι ἡ ἐσώκλειστος ἐπιστολή θὰ κριθῇ ὑφ' ὑμῶν ἄξια ἀναγνώσεως καὶ ἴσως καὶ δημοσιεύσεως ἐν τῇ «Ἀναπλάσει».

Ἐγράφη ἀπὸ φίλον, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ καὶ σέβομαι ὅσον καὶ τὸν ἑαυτόν μου, ἀπὸ ἕν ἀληθές μου alter ego· καὶ προέρχεται ἀπὸ τόπον μακρυνὸν καὶ σχεδὸν ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς καὶ ἀδιάφορον, ὡς μὴ ὤφειλε.

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή.

Ἀγαπημένε μου φίλε·

«Ἐχάρην, μὰ πολὺ πολὺ ἐχάρην ὅτι ἔγεινες μέλος τῆς «Ἀναπλάσεως». Ἐπὶ τέλους. Ἀρχίσατε νὰ ἐννοῆτε καὶ σεῖς οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ τὴν δύναμιν τῆς θρησκείας καὶ τὴν ἀξίαν τῶν θρησκευτικῶν συλλόγων· ἀρχίσατε νὰ ἐννοῆτε ὅτι ὄχι μόνον ἡ θρησκεία αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς πρὸς τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ εἶνε καὶ τὸ ἰσχυρότερον καὶ πολυτιμώτερον συνεκτικὸν μέσον τοῦ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἐσπαρμένου ἀτυχοῦς ἐθνισμοῦ μας.

Ἡμεῖς οἱ μακρὰν ἐδῶ εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας εὑρισκόμενοι τὸ ἠξεύρομεν αὐτὸ πρὸ πολλοῦ, καὶ ἡ ὀρθόδοξος αὐτὴ πίστις, τὴν ὁποίαν τοσάκις εἴδομεν ἀπὸ σᾶς ἀμελουμένην καὶ προπηλακιζομένην, ἀπετέλει ἀνέκαθεν τὸν ἄξονα τῆς ἰδικῆς μας ὑπάρξεως, τὸν πολικὸν ἀστέρα τοῦ βίου καὶ τῶν ὀνείρων μας. Διὰ τὴν πίστιν αὐτήν, δι' αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν— ἂν θέλῃς νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ—σᾶς ἠγαπῶμεν καὶ σᾶς ἐθεωροῦμεν ἀδελφούς, δι' αὐτὴν ἐκτίζομεν σχολεῖα καὶ ἐμανθάνομεν τὴν Ἑλληνικὴν — τὴν γλῶσσαν τῶν προσευχῶν καὶ τοῦ Εὐαγγελίου.

Δι' ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἀκόμη ἄλλα, χαιρετίζω τὴν εἴσοδόν σου εἰς τὴν «Ἀνάπλασιν», ὡς ἕν ἀπὸ τὰ πλέον σπουδαῖα συμβάντα τῆς ζωῆς σου.

Δι' ὅλα αὐτὰ πᾶν φύλλον τῆς «Ἀναπλάσεως» φθάνον μέχρις ἡμῶν, τῇ εὐμενεῖ ἀνοχῇ τῆς Ὑψ. αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως, ἀποτελεῖ χαρμόσυνον συμβὰν καὶ μᾶς συνάγει περὶ αὐτοῦ, εἴτε παρὰ τὸν λύχνον καὶ τὴν ἑστίαν, εἴτε ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ τὰς κορτοκαλλέας ἢ παρὰ τοῦ Κόδνου τοὺς καταρράκτας, καὶ ἀναγινώσκεται καὶ ἀκούεται ὑπὸ ὅλων μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον, τῶν ὁποίων μόλις εὑμπορεῖτε νὰ λάβητε ἰδέαν σεῖς οἱ καταβροχθίζοντες τὰ ἄρθρα καὶ τὰς εἰδήσεις τῶν τόσων σας ἐφημερίδων καὶ ἀκολουθοῦντες ὅπως λεπτομερῶς τὰς ἀνιαρὰς περιπετείας τῆς δίκης τοῦ Δρεύφους.

Καὶ ἀκριβῶς ἓν τοιοῦτον φύλλον καὶ ἓν ἄρθρον τυπωμένον ἐπ' αὐτοῦ εἶνε τὸ θέμα τῆς σημερινῆς ἐπιστολῆς μου. Σοῦ γράφω ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ «Κορνίλωφ», ὑπὸ τὸ θαμπὸν φῶς χειμερινῆς πρωΐας, καὶ ἔχων ἐνώπιόν μου τὸ παγλάζον κῦμα τῆς Μεσογείου καὶ τοὺς τραχεῖς βράχους τῆς μικρᾶς Ἀλάϊας, ἡ ὁποία, ἐμπηγμένη ἐκεῖ σπαρτὴ ἐπὶ τῶν βουνῶν της, ὁμοιάζει μᾶλλον μὲ σρηκοφωλεὰν καὶ πολλοὺς καὶ μελαγχολικοὺς μοῦ ἐμπνέει στοχασμούς.

Ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν ἓν ἄρθρον φέρον ὑπογραφὴν «Τιμόθεος Ἀναστασίου» καὶ πραγματευόμενον περὶ τοῦ ἐγγάμου καὶ ἀγάμου βίου· καὶ τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ τὸ θέμα ὁμιλίας καὶ συζητήσεως εἰς τὴν μικράν μου συντροφίαν.

Ἀποτελεῖται δὲ ἡ συντροφιά μου αὐτή—ἔχε τὴν ὑπομονὴν νὰ τὴν γνωρίσῃς—ἀπὸ τέσσαρα ὑποκείμενα ἀρκετὰ περίεργα, μὲ τὰ ὁποῖα συζῶμεν ἤδη ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἐν μέσῳ τοῦ πελάγους καὶ συντρώγομεν καὶ συγκοιμώμεθα καὶ συγκλυδωνιζόμεθα καὶ συνναυτιῶμεν—ἐνίοτε δὲ καὶ συζητοῦμεν.

Πλὴν τούτων, πολλοὶ ἄλλοι εἰσῆλθον καὶ ἐξῆλθον εἰς διάφορα πεσίματα τοῦ ἀτμοπλοίου, ἀλλὰ τὸ προζύμι μένομεν πάντοτε ἡμεῖς.

Δηλ. 1ον) ὁ ὑποφαινόμενος γνωστός σου καὶ μὴ ἔχων ἀνάγκην συστάσεως· 2ον) ὁ Χατζὴ Κωσταντῆς ὁ Προσαλέντης, γηραιὸς ἑκατομμυριοῦχος ἐξ Ἀτταλείας, ὁ καὶ πρόεδρος τῆς παρέας.

Εἶνε γεροντίον κοντὸν καὶ κυφόν, τοῦ ὁποίου τὸ συνεσταλμένον ὕψος, τὸ ἀγιοταφίτικο κομβολόγι καὶ τὸ λυγδιασμένο φέσι θὰ διέψευδον τὰ ἑκατομμύρια, ἂν μὴ τρανῶς ἐμαρτύρει αὐτὰ ὁ ἄπειρος σεβασμός, μεθ' οὗ προσφέρονται πρὸς αὐτὸν οὐ μόνον οἱ συμπλωτῆρες, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ πλοίαρχος τοῦ «Κορνίλωφ».

Ὁμιλεῖ ὀλίγα καὶ εἰς διάλεκτον κωμικῶς Κυπριακήν, πλὴν ὁ λόγος του ἔχει πλούσια καὶ ἁδρὰ τὰ νοήματα, συλλογισμοὺς ὀρθοὺς καὶ θετικούς, ἐπαρκῶς ἐξηγοῦντας τὴν κτῆσιν τῶν ἑκατομμυρίων του.

3ον ἡ Α. Ε. ὁ σινιόρ-Φερδινάνδος Γ' Ἰταλὸς τὴν καταγωγὴν καὶ Αὐστριακὸς ὑπήκοος καὶ πρόξενος, μετατιθέμενος ἀπὸ Χίου εἰς Ἀλεξανδρέτταν. Εἶνε παχύς, εὐρύνωτος, πλατυπρόσωπος, ἐρυθρόρρινος, σιωπηλός, σύνοφρυς, καπνιστὴς μανιώδης, πολυφάγος καὶ πολυπότης, —τέλειος τύπος ὑλιστοῦ bon vivant.

4ον) Ἡ Α. Ε. ἡ Κυρία του· Κα Ἀμαλία Γ'. Εἶνε—

σωματικῶς τοὐλάχιστον — ὁ ἀντίπους τοῦ συζύγου της.

Λεπτὴ καὶ ὑψηλὴ μέχρι ἐλαττώματος, λευκή, ἀοθενική, ὡραία, νέα, σιωπηλή, προτιμῶσα τῆς ὁμιλίας τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ τὸ ἄσμα.

Δον) ὁ κ. Χρυσόστομος Π. νέος 25 ἐτῶν, ὁ τελειότερος τύπος τοῦ γελοίου καὶ κενοῦ κομψευομένου τῆς Σμύρνης. Εἶνε ἀνεψιὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Χατζῆ-Κωσταντῆ, ὄντος ἀγάμου. Τὸν βίον του διῆλθε, διέρχεται, καὶ, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, θὰ διέλθῃ ῥοκανίζων τὰ χρήματα τοῦ θείου καὶ ἔχων ὡς σεβαρωτέραν ἐνασχόλησιν ἀνεύσια φιλοφρονήματα πρὸς τὰς κυρίας.

Ἡμεῖς οἱ πέντε λοιπὸν συνδαιτυμόνες χθὲς τὸ βράδυ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκαθήμεθα εἰς τὴν πολυτελῆ αἴθουσαν τοῦ «Κορνίλωφ» βοῶντες τὸν ἐσπερινόν μας καφφέν· ὁ πρόξενος ἐκάπνιζε τὴν πίπαν του· ἡ Κυρία του ἐφυλλομέτρει μουσικὰ τεμάχια εὑρεθέντα ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ· ὁ Χρυσόστομος προσεπάθει νὰ εὕρῃ κουβένταν καὶ μετέπιπτεν ἀπὸ σάχλαν εἰς σάχλαν· ἐγὼ ἐδιάβαζα τὴν «Ἀνάπλασιν»· καὶ ὁ γέρων Κροῖσος ἔπαιζε τὸ κομβολόγι του καὶ ἦτο φανερὸν ὅτι ἐπεθύμει καὶ αὐτὸς ὁμιλίαν τερπνὴν καὶ σοβαράν.

Μάρεσει νὰ ὁμιλῶ μαζῆ του ἐπὶ ζητημάτων κυρίως κοινωνικῶν, καὶ ἐπωφελήθην τῆς διαθεσεώς του διὰ νὰ τοῦ ἀνοίξω ὁμιλίαν καὶ συγχρόνως νὰ τοῦ συστήσω τὴν «Ἀνάπλασιν».

— Χατζῆ Κωσταντῆ, τοῦ εἶπα, νὰ διαβάσῃς ἕνα ἄρθρον ποῦ ἔχει ἡ «Ἀνάπλασις» διὰ τὸν ἔγγαμον καὶ ἄγαμον βίον, καὶ νὰ μοῦ πῇς — ἂν δὲν σοῦ κάνῃ κόπον — τὴν γνώμην σου.

— Αἴ παιδί μου, εἶπε, στηρίζων ἐπ' ἐμοῦ τὸ διαπεραστικὸν βλέμμα του, νἄξευρα ἐγὼ νὰ διαβάζω ἄρθρα τῆς «Ἀνάπλασις» πῶς τὴν εἶπες, θάμουνα καὶ καλλίτερος... μὰ ὄχι δά, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἤμουνα· ἂν ἐσπούδαζα, μπορεῖ νὰ μὴν ἀγαποῦσα τόσο τὰ σχολεῖα καὶ τοὺς γραμματισμένους· ἐγὼ παιδί μου δοξάζω τὸν Μεγαλοδύναμον ποῦ ξέρω νὰ βάνω τὄνομά μου καὶ νὰ διαβάζω καὶ καμμιὰ συναλλαγματική· μὰ τοῦ λόγου σου, ποῦ εἶσαι διαβασμένος, μᾶς λὲς ἂν θέλῃς τί λέγει αὐτὸ τὸ ἄρθρο σου καὶ ὕστερα καὶ ἡμεῖς ἂν ἔχωμε καμμιὰ γνώμη, σοῦ τὴ λέμε. Ἐπειδὴ τις μάλιστα καὶ εἶνε δι' αὐτὸ ὁποῦ λέγεις, σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ πῇς καὶ τὸν προκεμμένον τὸν ἀνεψιόν μου, μπέλτα καὶ βάλῃ γνῶσι καὶ νοικοκυρευθῇ.

Ὁ Χρυσόστομος ἡτοιμάζετο νὰ θυμώσῃ, ἀλλ' ὁ γέρων, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι τὸν ἐπρόσεχε, ἔσπευσε νὰ μοῦ εἴπῃ.

— Περικαλῶ, περικαλῶ. Λέγε παιδί μου, τί λέγει αὐτὸ τὸ ἄρθρον;

— Χαντζῆ-Κωσταντῆ, ἕνας ἱερεὺς ἐδῶ Τιμόθεος Ἀναστασίου ὑποστηρίζει ὅτι ἐκεῖνος ποῦ μένει ἄγαμος, ἂν δὲν πρόκειται ν' ἀφιερώσῃ τὴν ζωήν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι ἕνας ἐγωϊστής, ἐχθρὸς τῆς ἠθικῆς τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους του, ὁ ὁποῖος εἶνε ἄξιος πάσης τιμωρίας, ἐνῷ ὁ ἄλλος ἐκεῖνος, ποῦ ἱδρώνει καὶ βασανίζεται διὰ νὰ θρέψῃ μίαν οἰκογένειαν, εἶναι ἄξιος τιμῆς καὶ βραβείου ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας, εἶναι ἕνας ἀληθινὸς Χριστιανός.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΣΤ'

Φίλε κ. Γαλανέ,

Ζητεῖται πῶς ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Γραφῶν ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν μεγαλητέραν ὠφέλειαν, καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ μηδενίσωμεν ἢ τοὐλάχιστον νὰ περιορίσωμεν τοὺς ἐκ τῶν παρεξηγήσεων αὐτῶν κινδύνους.

Περὶ τούτου εἶπον ἤδη μερικά. Καὶ εἰς ταύτην μου ἔρχομαι νὰ ἐξακολουθήσω.

Ἐγράφη καὶ ὑπεστηρίχθη ὅτι χρήσιμος πρὸς τὸν ἐπιζητούμενον σκοπὸν θὰ ἦτο μετάφρασις τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν καθομιλουμένην νεοελληνικήν μας γλῶσσαν. Ἀλλ' εἰς τὴν γνώμην ταύτην ἀντετάχθη ἀμέσως ἄλλη, κατὰ τὴν ὁποίαν κρίνεται, ἀποδοκιμάζεται καὶ καταδικάζεται ἡ τοιαύτη μετάφρασις ὡς ἀντεθνικὴ καὶ ἀντορθόδοξος.

Πρὸ παντὸς λοιπὸν ἄλλου εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξετάσωμεν τὰς ἐνστάσεις ταύτας. Καὶ ἂν μὲν ἦνε εὔλογοι καὶ δίκαιαι, ἡ μετάφρασις πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ καὶ κανεὶς πλέον περὶ αὐτῆς νὰ μὴ γίνηται λόγος. Ἐὰν δὲ ἦνε παράλογοι καὶ ἀβάσιμοι, τότε νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ὠφελείας τῆς μεταφράσεως, χωρὶς πλέον νὰ δίδωμεν καμμίαν προσοχὴν εἰς τὰ φληναφήματα τῶν πολεμίων αὐτῆς.

Ἡ μετάφρασις τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν καθομιλουμένην ἡμῶν γλῶσσαν θὰ ἦτο ἔργον ἀντεθνικόν.

Ἀληθεύει τοῦτο;

Τί θὰ κάμῃ, παρακαλῶ, μία μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου; Θὰ μεταβάλῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ πρωτοτύπου κειμένου; Ὄχι. Ἄλλως τε αὐτὸ εἶνε ζήτημα ἑρμηνευτικὸν καὶ θεολογικόν. Ὑπὸ ἐθνικὴν δ' ἔποψιν τοῦτο πρῶτον δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ, ὅτι γλῶσσα τῆς μεταφράσεως εἶνε ἐκείνη, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος μας ἔχει καὶ δύναται νὰ ἐννοῇ σήμερον.

Εἰς τὴν ἀλλαγὴν λοιπὸν ταύτην τοῦ γλωσσικοῦ ἐνδύματος ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ ὅτι εἶνέ τι ἀντεθνικόν;

Ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν ὅλην τοῦ ἀναγνώστου, ὄχι διότι θὰ εἴπω πράγματα ὑψηλά, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδῃ πῶς εἰς τόσον σοβαρὰς συζητήσεις παρουσιάζοντα ἀντίπαλοι ἐπιστέφοντες τοὺς ὤμους των μὲ κεφαλάς, αἵτινες καθυπάγονται εἰς τὴν τάξιν τῶν κολοκυνθοειδῶν.

Διὰ νὰ εἶνε μία μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν ἀντεθνικὴ δι' αὐτὸ τοῦτο, ἐπειδὴ τῆς γλώσσης ταύτης χρῆσις γίνεται, πρέπει τὸ μόλυσμα καὶ τὸ ἔγκλημα τῆς ἀντεθνικότητος νὰ ὑπάρχῃ πρωτίστως εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτήν.

Καὶ ἤδη ἂς ἐξαγάγωμεν τὰς ἀναγκαίας συνεπείας.

Ἐὰν ἡ γλῶσσα, τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦμεν καὶ γράφομεν οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, ἦνε ἀντεθνική, τότε ἔθνος ἑλληνικὸν δὲν

ὑφίσταται εἰς τὰς ἡμέρας μας, ὄχι διὰ λόγους ἐθνικῆς τινος ἄλλης ἀφροσύνης καὶ ἀμελείας, ἀλλὰ διότι ἀντεθνικοὶ εἶνε οἱ ἐν χρήσει γλωσσικοὶ τύποι καὶ αἱ συντάξεις. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα αὕτη κυριαρχεῖ εἰς τὰ ἄτομα, εἰς τὰς οἰκογενείας, εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰς νήσους, εἰς τὰ χωρία, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὸ πανεπιστήμιον, εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα, εἰς τὴν Βουλήν, εἰς τὰ κηρύγματα, εἰς τὰ περιοδικά, εἰς τὰς ἐφημερίδας, εἰς τὰ σύγχρονα συγγράμματα, δι' ὅλων τούτων φονεύεται ὁ ἐθνισμός μας· τί δὲ πρέπει νὰ κάμωμεν, ἐὰν τὸ ἔθνος μας ἀγαπῶμεν; Νὰ ἀποβάλωμεν τὴν σύγχρονόν μας γλῶσσαν, καὶ νὰ ἀρχίσωμεν ὅλοι νὰ ὁμιλῶμεν καὶ νὰ γράφωμεν τὴν ἀρχαίαν. Ἐπειδὲ δὲ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν, ὀφείλομεν, χάριν τοῦ ἐθνισμοῦ μας, νὰ μετατραπῶμεν ὅλοι εἰς μουγκοὺς καὶ ν' ἀφήσωμεν τὴν λαλιὰν ἐλευθέραν μόνον εἰς ὀλίγους σοφούς, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς πάλιν θὰ περιορισθῇ ἀπελπιστικῶς, ἂν κρατήσῃ ἡ γνώμη φιλολόγων μας τινῶν, οἵτινες θεωροῦσι βάρβαρον καὶ ἀσύστατον τὴν γλῶσσαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὀνειδίζουσι διὰ γλωσσικὰ παραπτώματα τὴν Κυριακὴν ἡμῶν προσευχήν.

Ἐὰν τὸ νὰ γράφῃ τις εἰς ἰδίωμα γλωσσικόν, ὄχι οἷον τὸ ἀρχαῖον, τυγχάνῃ ἀντεθνικόν, τότε πρέπει νὰ ἀνακηρυχθῇ ἀντεθνικὴ ὅλη ἡ ποίησις τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Βαλαωρίτου καὶ τὸ ἄριστον μέρος τῆς ποιήσεως τοῦ Χαλεπᾶ καὶ τοῦ Παράσχου· ἀλλὰ καὶ ἡ δημοτικὴ ἡμῶν ποίησις πρέπει τότε νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐνεπνεύσθη ἀπὸ ἀξίμονα ἀντεθνικόν· διὰ νὰ ἔλθωμεν δὲ εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν κύκλον, τὰ ψυχωφελῆ καὶ σοφὰ συγγράμματα Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, καθὼς καὶ οἱ λόγοι τοῦ αἰσθηματικωτέρου καὶ εὐγλωττοτέρου τῶν νεωτέρων ἡμῶν ἱεροκυρύκων, τοῦ Μηνιάτου, ἀνάγκη νὰ ῥιφθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ πῦρ, ὡς τὰ ἀντεθνικώτατα τῶν ἔργων, κατὰ τὰ γλωσσικὰ δόγματα τῶν πολεμίων τῆς νεοελληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὁμιλοῦσι καὶ γράφουσι τὴν ἀντεθνικὴν ταύτην καθομιλουμένην γλῶσσαν, διὰ νὰ εἶνε συνεπεῖς, ὀφείλουσι νὰ δώσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν γλῶσσαν πρὸς ἐκκοπὴν καὶ τὴν χεῖρα πρὸς ἀποκοπήν, ἵνα προσηκόντως κολασθῶσιν ὅλοι οἱ ἐθνικοὶ λυμεῶνες.

Οἱ παραλογισμοὶ οὗτοι τῶν ἐναντίων τῆς μεταφράσεως τῆς Γραφῆς διὰ λόγους γλωσσικούς, εἰς οὓς προσδίδουσιν ἐθνικὸν χαρακτῆρα, δεικνύονται γελοιωδέστεροι, ὅταν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ποῖον εἶνε τὸ νεοελληνικὸν γλωσσικὸν ἰδίωμα, εἰς τὸ ὁποῖον σήμερον δύναται νὰ γραφῇ μία μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας οὔτε ἀγκαλὰ εἶνέ τις ὑτοχρεωμένος νὰ μεταχειρισθῇ οὔτε ἔστωντας. Ἡ γλῶσσα τῶν ἐφημερίδων μας, καὶ ἐκείνων ἔτι, αἵτινες ἀπὸ γλωσσικῆς ἀπόψεως γράφονται ἐπιμελέστερον, εἶνε καταληπτὴ εἰς τὸ μεγαλήτερον μέρος τοῦ λαοῦ μας, εἴθε δὲ οἱ σχολαστικίζοντες καὶ κωμικῶς ἀδέξιοι χειρισταὶ τῆς ἀρχαΐζούσης νὰ ἠδύναντο νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν γλῶσσαν ταύτην. Μία λοιπὸν μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τοιαύτην περίπου γλῶσσαν διατί ἤθελεν εἶναι ἕνεκα ταύτης ἔργον ἀντεθνικόν; Ἀπ' ἐναντίας. Ἡ εὑρεῖα τῆς μεταφράσεως διάδοσις ἤθελε διευκολύνει καὶ ἐπιταχύνει τὴν καλητέρευσιν τῆς γλώσσης ἐκείνου τοῦ μέρους τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον γλωσσικῶς μένει ὀπίσω· καὶ τοιουτοτρόπως ἐὰν ὁ προβιβασμὸς καὶ ὁ καθαρισμὸς τῆς γλώσσης εἶνε ἐθνικὴ ἐνίσχυσις, μία μετάφρασις τοῦ εὐαγγελίου εἰς τὴν νοουμένην ὑπὸ τῶν πλείστων σήμερον γλῶσσαν τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν σχολείων ὄχι μόνον δὲν θὰ ἦτο ἀντεθνικὸν ἔργον, ἀλλὰ θὰ ἦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πολύτιμος ἐθνικὴ εὐεργεσία.

Δὲν ἐννοῶ, κ. Γαλανέ, νὰ ἀφήσω τίποτε ἀνεξέταστον καὶ ἀμφιβαλλόμενον, καὶ θὰ μοι ἐπιτρέψητε νὰ συνεχίσω εἰς τὴν ἑπομένην μου τὴν ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως ἐξακρίβωσιν τῆς νεοελληνικῆς μεταφράσεως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Σᾶς ἀσπάζομαι

ὑμέτερος
εἰς ἰατρὸς

ΕΝΟΧΗ ΓΟΝΕΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΦΘΟΡΑΝ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

(Κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν)

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ μακάριος Παῦλος συμβουλεύει συχνὰ λέγων: Οἱ πατέρες, ἀνατρέφετε τὰ τέκνα σας μὲ παιδείαν καὶ νουθεσίαν Κυρίου. Διότι ἐὰν ἡμεῖς ἔχωμεν διαταγὴν νὰ ἀγρυπνῶμεν διὰ τὰς ψυχὰς αὐτῶν, ἐπειδὴ θὰ δώσωμεν λόγον, πολὺ περισσότερον ὁ πατήρ, ὅστις τὰ ἐγέννησε, τὰ ἔθρεψε, καὶ ὅστις μὲ αὐτὰ μαζὶ πάντοτε κατοικεῖ. Διότι καθὼς διὰ τὰ ἰδικά του ἁμαρτήματα δὲν δύναται νὰ εὕρῃ καταφύγιον εἰς καμμίαν ἀπολογίαν καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, τοιουτοτρόπως οὐδὲ διὰ τῶν παίδων του τὰ ἁμαρτήματα. Καὶ τοῦτο πάλιν ὁ μακάριος Παῦλος κατέστησε φανερόν. Νομοθετῶν δηλ. ὁποῖοι τινες πρέπει νὰ εἶνε ὅσοι πρόκειται νὰ γείνωσιν ἄρχοντες ἄλλων, μὲ ὅλα τὰ ἄλλα προστόνται, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσιν ἀναγκαίως νὰ ἔχωσιν, ἀπαιτεῖ νὰ εἶνε γνωστοὶ ὅτι καὶ ἐπιμελῶς ἀνατρέφουσι τὰ τέκνα των ἐπειδὴ δὲν θὰ συγχωρηθῶμεν, ἐὰν ἐκεῖνα διαστραφῶσι καὶ πολὺ εὐλόγως. Δ ότι ἐὰν μὲν ἡ κακία εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκ φύσεως ἦτο, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εὕρῃ ἀπολογίαν, ἐπικαλούμενος τὴν κακὴν καὶ ἀδιόρθωτον τῶν τέκνων του φύσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῆς ἐλευθέρας ἡμῶν θελήσεως γινόμεθα καὶ κακοὶ καὶ καλοί, ποῖον εὐπρόσωπον λόγον δύναται νὰ εἴπῃ πρὸς ἀπολογίαν του, ὅστις τὸν υἱόν του, τὸν ὁποῖον περισσότερον ἀπὸ ὅλους καὶ ὅλα ἀγαπᾷ, ἀφήσῃ νὰ διαστραφῇ καὶ νὰ γείνῃ πονηρὸς ἄνθρωπος; Θὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ τὸν κάμῃ καλόν; Ἀλλὰ κανεὶς πατὴρ δὲν ἤθελε τὸ εἴπῃ. Διότι ἡ φύσις ἐπιστατεῖ καὶ τὸν παρακινεῖ συνεχῶς πρὸς τοῦτο. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἠδύνατο; Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο εἶνε δυνατόν· διότι τὸ νὰ τὸν λάβῃ ἐ ῷ ἀκόμη εἶνε ἁπαλὸς καὶ εὔπλαστος, καὶ πρῶτος αὐτός, καὶ μόνος νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ ἐκείνου, καὶ διὰ παντὸς ἐντὸς τῆς οἰκίας του νὰ τὸν ἔχῃ, τοῦτο τὸ πρᾶγμα καθιστᾷ εἰς αὐτὸν ἀκοπίαστον καὶ πολὺ εὔκολον τὴν προστασίαν. Ὥστε διὰ καμμίαν ἄλλην αἰτίαν δὲν διαστρέφονται οἱ παῖδες παρὰ μόνον

ἐκ τῆς μανίας τῶν γονέων νὰ καταγίνωνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ὑλικὰ συμφέροντα καὶ τὰς ματαίας ὄψεις τοῦ βίου· διότι τὸ νὰ ἀποβλέπωμεν μόνον πρὸς ἐκεῖνα, καὶ νὰ μὴ θέλωμεν νὰ θεωρῶμέν τι ἀνώτερον ἀπ' αὐτά, μᾶς ἐξαναγκάζουσι νὰ ἀμελῶμεν καὶ τοὺς παῖδας μετὰ τῆς ψυχῆς των. Τούτους τοὺς πατέρας ἐγὼ (καὶ ἂς μὴ νομίζῃ τις ὅτι τὸ λέγω ἐκ ψυχικοῦ βρασμοῦ) δύναμαι νὰ λέγω ὅτι καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς παιδοκτόνους χειρότεροι εἶνε. Διότι ἐκεῖνοι μὲν ἀποχωρίζουσι τὸ σῶμα ἀπὸ τὴν ψυχήν, οὗτοι δὲ φέροντες ταύτην μαζὶ μὲ ἐκεῖνο ῥίπτουσιν εἰς τὴν πυρὰν τῆς γεέννης, καὶ ἐκεῖνον μὲν τοῦ σώματος τὸν θάνατον ἀνάγκη εἶνε καὶ ἐκ τῆς φύσεως ἐξάπαντος νὰ δεχθῶμεν, τοῦτον δὲ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τὸν αἰώνιον θάνατον (1) ἦτο δυνατὸν καὶ νὰ διαφύγωμεν, ἐὰν δὲν ἐπέφερεν αὐτὸν ἡ ἀμέλεια τῶν πατέρων. Πρὸς τούτοις τὸν μὲν σωματικὸν θάνατον, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, ταχέως θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν ἀφανίσῃ· τὴν δὲ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς τίποτε πλέον δὲν θὰ θεραπεύσῃ· διότι δὲν διαδέχεται αὐτὴν τοῦ λοιποῦ σωτηρία, ἀλλ' αἰώνιος εἶνε κατ' ἀνάγκην ἡ κόλασις. Ὥστε ὄχι παραλόγως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ ἀμελεῖς πατέρες εἶνε χειρότεροι τῶν παιδοκτόνων. Διότι οὐδὲ τόσον φοβερὸν εἶνε τὸ νὰ ἀκονήσῃ τις ξίφος, καὶ νὰ ὁπλίσῃ τὴν δεξιάν του, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν λαιμὸν τοῦ τέκνου του νὰ τὸ βυθίσῃ, ὅσον τὸ νὰ καταστρέψῃ ψυχὴν καὶ νὰ τὴν διαφθείρῃ· διότι τῆς ψυχῆς τίποτε δὲν ὑπάρχει ἄξιον ἀντάλλαγμα.

Τί λοιπόν; ὁ κάτοικος τῆς πόλεως, ὅστις ἔχει οἰκίαν καὶ γυναῖκα, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σωθῇ, λέγει; Μάλιστα μὲν ὄχι εἰς τρόπος σωτηρίας ὑπάρχει, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ διάφοροι. Καὶ τοῦτο λέγει μὲν ἀορίστως ὁ Χριστὸς ἀποφαινόμενος ὅτι ὅτι πλησίον τοῦ Πατρός του ὑπάρχουσι πολλαὶ μοναί· λέγει δὲ μὲ κάπως σαφέστερον προσδιορισμὸν ὁ Παῦλος γράφων ὡς ἑξῆς: Ἄλλη εἶνε ἡ δόξα τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη ἡ δόξα τῆς Σελήνης, καὶ ἄλλη ἡ δόξα τῶν ἀστέρων· διότι ἀστὴρ ἀπὸ ἀστέρα διαφέρει ὡς πρὸς τὴν δόξαν. Τοῦτο δὲ τὸ ὁποῖον λέγει, τοιοῦτόν τι σημαίνει· ἄλλοι μὲν ὡς ἥλιος θὰ λάμψωσιν, ἄλλοι δὲ ὡς Σελήνη, ἄλλοι δὲ ὡς ἀστέρες. Καὶ οὐδὲ μέχρι τῆς διαφορᾶς ταύτης ἐστάθη, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ αὐτῶν τούτων τῶν ἀστέρων δεικνύει ὅτι ὑπάρχει πολλὴ διαφορά, καὶ τόση, ὅση ἐπόμενον εἶνε νὰ ὑπάρχῃ εἰς τόσον αὐτῶν πλῆθος. Διότι ἀστήρ, λέγει, διαφέρει ἀπὸ ἀστέρα κατὰ τὴν δόξαν. Συλλογίσθητι λοιπὸν προχωρῶν ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ Ἡλίου πρὸς τὸν ἔσχατον ὅλων ἀστέρα, πόσους βαθμοὺς ἀξιωμάτων εἶνε ἐπόμενον νὰ καταβαίνῃς. Πῶς λοιπὸν δὲν εἶνε ἄτοπον, ἐὰν μὲν ἐπρόκειτο νὰ φέρῃς τὸν υἱόν σου ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ὅλα νὰ ἐνεργῇς καὶ νὰ ὑποφέρῃς, προσπαθῶν καὶ ἐκεῖνον νὰ πείθῃς ἐπίσης, ὥστε νὰ τὸν πλησιάσῃς πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ καθόλου νὰ μὴ ὑπολογίζῃς μήτε δαπάνην, μήτε κίνδυνον, μήτε αὐτὸν τὸν θάνατον· ἐνῷ δὲ πρόκειται τώρα νὰ σκεφθῶμεν περὶ ἐκστρατείας εἰς τοὺς οὐρανούς, νὰ μὴ λυπῆσαι, ἐὰν λάβῃ ὁ υἱός σου τὴν τελευταίαν θέσιν, καὶ ἔλθῃ τελευταῖος ἀπὸ ὅλους; Ἀλλ' ὅμως ἐὰν σοὶ φαίνηται καλόν, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἂς ἴδωμεν, ἐὰν εἶνε δυνατὸν ὁ διάγων τὸν βίον του ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου τούτου, ταύτην τοὐλάχιστον τὴν τελευταίαν θέσιν νὰ λάβῃ. Διότι ὁ μὲν μακάριος Παῦλος δι' ὀλίγων λέξεων ἐξέφρασε περὶ τούτου τὴν γνώμην του, καὶ εἶπεν ὅτι ὅσοι ἔχουσι τὰς γυναῖκας δὲν εἶνε δυνατὸν κατ' ἄλλον τρόπον νὰ σώζωνται, παρὰ ἐὰν ἔχωσιν αὐτὰς ὡς νὰ μὴ τὰς εἶχον, καὶ ἂν δὲν προσκολλῶνται πολὺ εἰς τὰ τοῦ κόσμου τούτου. Ἡμεῖς δὲ αὐτό, ἐὰν θέλῃς, καὶ διὰ τοῦ λόγου ἂς ἐξετάσωμεν. Δύνασαι λοιπὸν νὰ εἴπῃς, ὅτι σὲ ἤκουσέ ποτε ὁ υἱός σου νὰ τὸν συμβουλεύῃς, ἢ ὅτι μόνος του τὸ ἠννόησέ ποτε, ὅτι ὅστις ὀμνύει, καὶ ἀληθῶς ἂν ὁρκίζηται, εἶνε δυνατὸν νὰ προσκρούῃ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ; Τί δὲ τῷ εἶπες περὶ τούτου ὅτι ὁ μνησίκακος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σωθῇ; Διότι, λέγει, αἱ ὁδοὶ τῶν μνησικάκων φέρουσι πρὸς τὸν θάνατον.

(Ἀκολουθεῖ)

(1) Ξ. Μ. Θάνατος αἰώνιος τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος εἶνε ἡ εἰς κόλασιν αἰώνιος καταδίκη.

Η ΕΟΡΤΗ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΕΝ ΚΟΡΙΝΘΩι

Λαμπρῶς ἐτέλεσεν ἡ πόλις τῆς Κορίνθου τὴν ἑορτὴν τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, πρωτοβουλίᾳ τοῦ Συλλόγου ὁ «Ἀπόστολος Παῦλος.»

Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν πυκνότατον συνωστίζετο τὸ ἐκκλησίασμα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸν δὲ πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ἐν αὐτῷ ἐπίτηδες κληθεὶς ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Μ. Γαλανός. Τὴν δ' ἑσπέραν κατάλληλον λόγον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου καὶ ἐνώπιον πολλοῦ ἀκροατηρίου ἐξεφώνησεν ὁ ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ κ. Μιχαήλ.

Τὸ προοίμιον τοῦ πανηγυρικοῦ τοῦ κ. Γαλανοῦ εἶχεν ὡς ἑξῆς:

«Ἂς μοι ἐπιτραπῇ νὰ δηλώσω πρωτίστως ὅτι ἂν πολλάκις ἀπαράσκευος ὅλως διόλου ὡμίλησα, τοῦτο συμβαίνει μάλιστα καὶ κατὰ τὴν φορὰν ταύτην. Ὄχι διότι καιρὸν δὲν εἶχον, οὔτε διότι μὲ ἐπλάνα πεποίθησις εἰς τὴν αὐτοσχέδιον ἱκανότητά μου. Ἀλλὰ διότι ἔτη ὁλόκληρα δὲν θὰ ἤρκουν διὰ νὰ συντεθῇ λόγος ἄξιος τῶν σήμερον πανηγυριζομένων ἁγίων. Καὶ ἀκριβῶς τὸ μέγεθος τῆς ὑποθέσεως μ' ἔκαμε ν' ἀποφύγω πᾶσαν προετοιμασίαν καὶ νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς τὴν ἔμπνευσιν τῆς στιγμῆς. Διότι, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἐκεπίαζα, δι' οὐδεμιᾶς προσπαθείας θὰ ἔφθανα εἰς τὰ κράσπεδα κἂν τῶν πανηγυριζομένων ἀποστόλων, καὶ οἱαδήποτε ἐμπαράσκευος μεγαληγορία θὰ ἦτο πάντοτε κατωτέρα τοῦ ἐξόχου μεγαλείου ἑνὸς Πέτρου καὶ τοῦ ἀνεφίκτου καὶ ἀπροσπελάστου ὕψους ἑνὸς Παύλου.»

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 11 Ἰουλίου

Ὁ **Ἀπόστολος** Ῥωμ. Γ'. 1.
Τὸ **Εὐαγγέλιον** ἐκ τοῦ κατὰ Ματθ. Η' 28—Θ' 1

Κυριακὴ 18 Ἰουλίου

Ὁ **Ἀπόστολος** Τίτου γ' 8—15
Τὸ **Εὐαγγέλιον** ἐκ τοῦ κατὰ Ματθ. Ε' 14—19

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
8—9 μ. μ.

Σαββάτῳ 10 Ἰουλίου Μιχ. Ι. Γαλανός
Κυριακῇ 11 » Μιχ. Ι. Γαλανός

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης
5—6 μ. μ.

Κυριακῇ 11 Ἰουλίου Ἀρχιμ. Τιμόθ. Ἀναστασίου

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιεῖ

Σαββάτῳ 11 Ἰουλίου 8—9 μ.μ. Δ. Παπαδόπουλος
Πέμπτῃ 15 Ἰουλίου 8—9 μ.μ. Μιχ. Ι. Γαλανός